

Dünyadaki Eğitim Temelli Sivil Toplum Kuruluşları

Kimler ve Neler Yapmaktalar?

Editörler: Yücel KABAPINAR • Filiz KABAPINAR

Editörler: Prof. Dr. Yücel KABAPINAR - Prof. Dr. Filiz KABAPINAR

DÜNYADAKİ EĞİTİM TEMELLİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI
Kimler ve Neler Yapmaktalar?

ISBN 978-625-8325-12-6

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Ağustos 2022, Ankara

Yayın-Proje: Nisanur Uzunlu
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Son dönemin popüler ifadelerinden biri oldu “Coğrafya kaderdir” sözü. Şüphesiz, doğal olarak bu bakış açısına karşı çıkacaklar olsa da, doğduğun ülke gerçekten de bazen kişinin kaderi olabilmektedir. Düşünsenize, ortalama bir Iraklı'nın, Suriyeli'nin, Sudanlı'nın, Eritreli'nin, Afgan'ın, Vietnamlı'nın, Kübalı'nın, Kuzey Koreli'nin kendisinin ya da çocuğunun insan ve çocuk hakları özelinde yaşam standartları dünyanın diğer gelişmiş ülkelerindekilerle karşılaştırıldığında ne durumdadır? Beslenmenin niteliğinden, kültür sanata, bilimsel anlayış ve nimetlerinden yararlanmadan özgürlük anlayışına dek pek çok ölçütte akrabalarından çok daha geride dünyaya geldiklerinin ne derece farkındadırlar? Bu anlamda fakirliğin ve cehaletin giderilmesinde vatandaşı oldukları ülkeler genellikle başarılı olamayabiliyorlar ve hatta bazen statükonun devamı adına olmak da istemeyebiliyorlar. İşte böylesi durumlarda, devletlerden bağımsız olarak UNESCO, UNICEF gibi çok uluslu kuruluşlar ya da sivil toplum kuruluşları birer kurtarıcı olarak sahaya inebilmektedirler.

Bu çok uluslu organizasyonlar ya da sivil toplum kuruluşlarının en etkin olduğu alanlardan biri de eğitim alanıdır. Okul öncesinden üniversite eğitimine ve hatta kimi zaman yetişkin eğitime kadar tüm basamaklarındaki eğitim öğretimle ilgili katkı sunan bu kuruluşlar insan hakları, çocuk hakları, çevre eğitimi, göçmen/dezavantajlı/kız çocuklarının eğitimi gibi tema alanlarda da işlev yerine getirebilmektedir. Bu alanların ötesinde matematik, fen, sanat, beden eğitimi gibi alan eğitimi üzerine uzmanlaşmış sivil toplum kuruluşları da bulunmaktadır. Bu kitabın amacı bu alan ve alt alanlarda dünyanın farklı noktalarında hizmet veren belli başlı çok uluslu ve sivil toplum kuruluşlarını genel hatlarıyla gündeme getirmektir.

Önsöz'ünü okumakta olduğunuz bu kitap aslında “bir devam kitabı” niteliğindedir. “Demokrasinin Beşinci Gücü Olarak (Türkiye’de) Eğitim Temelli Sivil Toplum Kuruluşları” adlı kitabın ardından yerelden evrensele ilkesi ışığında “Dünyada Eğitim Temelli Sivil Toplum Kuruluşları”nın çalışılması adeta bir zorunluluktur. İlk kitapta da ifade ettiğim gibi, bu kitapların yazılma fikrinin arkasında, “Uluslararası Karşılaştırmalı Eğitim” adlı yüksek lisans programında yer alan “Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları” adlı dersin bana önerilmesi olmuştur. Kaynak kitap eksikliği ve “neden olmasın” öngörüsü/cesareti bu kitapların varlık nedenlerinin ardındaki temel motiflerdir; belki de biraz alanımın dışına çıkarak haddimi aşma pahasına da olsa.

Teşekkür kısmına gelince; öncelikle kitaba bölüm yazarı olarak katkı veren tüm lisansüstü öğrencilerime/meslektaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim. Yaptı-

ğımız koordinasyon toplantılarında kitabı geliştirici fikirler verdiler; maddi getirisi olmayan bir iş için profesyonelce çalıştılar. Kendilerinin, eş ve çocuklarının zamanlarını çalarak bu çalışmaya harcadılar. Bir kez daha kendilerine en derin şükranlarımı sunuyorum. Süreçte, alan deneyimleriyle kitaba nitelik katan fikirler veren Deniz Hanım ile Gökhan ve Esra'ya ise özel teşekkürlerimi sunarım. Ardından Pegem Yayınevi ailesine teşekkürlerimi sunmak isterim. Yayıncılıkta profesyonelliğin temel kurumlarından biri olan Pegem'in kurucusu ve müdürü Servet Sarıkaya ile işin mutfağının lideri Zeynep Güler ve dizgi ekibinden Müge Çetin'e katkıları ve emekleri için teşekkürleri sunmak isterim. Sıkışık bir zamanda bu kitabı fiziksel olarak var ettiler. İçten teşekkürlerimle.

Filiz Hanım bu kez yardımcı editör olarak bana ve kitaba katkı sundu. İkimizin adının ilk kez aynı kapakta olması da benim adıma bir başka hoşluk oldu. Oğlum Yankı'nın LGS süreciyle bu kitabın editörlük süreci el ele gitti. Her ikisi de zor oldu ama sonu iyi bitti. Oğluma sabrı için bir kez daha teşekkür ediyorum.

Çalışma, fazladan bir öğrenci daha iyi koşullarda eğitim görsün diye çabalayan dünyadaki tüm sivil toplum kuruluşlarının kurucularına, yetkililerine ve gönüllülerine adanmıştır. İyi ki varsınız; çabalarınız farklı bölgelerdeki, ülkelerdeki, kıtalardaki pek çok çocuğun yaşam kaderini doğrudan etkilemektedir. “İyilik kazanacak” ve “hayatlara dokunmak” sözlerini pratiğe geçirdiğiniz için tüm insanlık adına müteşekkirimiz.

Prof. Dr. Yücel KABAPINAR
ORCID No: 0000-0001-6039-0096

Ağustos 2022
Kadıköy-İstanbul

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Prof. Dr. Yücel KABAPINAR - Prof. Dr. Filiz KABAPINAR

1. ÜNİTE: TEORİ VE DENEYİMLER

1.1. Bölüm: Kavram, Kapsam, Anlam Açısından Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları ve Eğitim İlişkisi

Dr. Gökhan ÖNAL, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2250-7254

1.2. Bölüm: Dünyada ve Türkiye’de Faaliyet Gösteren STK’ların Finansal Sürdürülebilirlikleri ile Kaynak Geliştirme Yöntemleri

Deniz ÖZDİKMENLİ, STK Yöneticisi & Danışmanı
ORCID No: 0000-0003-1661-8801

1.3. Bölüm: Almanya’da Eğitim Alanında Faaliyet Gösteren Sivil Toplum Kuruluşları: Alman Deneyimi Bize Neler Anlatıyor?

Dr. Zeynep DİLBER-ÖZER, MEB
ORCID No: 0000-0002-2455-8805

1.4. Bölüm: Orta Asya’daki Sivil Toplum Kuruluşları: Sivilleşme Yolunda ve Eğitimdeki Rolü

Artur GAPBAROV, MEB
ORCID No: 0000-0002-0418-8990

2. ÜNİTE: ÇOK ULUSLU KURULUŞLAR VE EĞİTİM FAALİYETLERİ

2.1. Bölüm: UNESCO: Bilim, Kültür ve Eğitim Işığında Barış Dolu Bir Dünya’ya...

Dr. Öğr. Üyesi Tolga TOPCUBAŞI, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4660-8903

2.2. Bölüm: UNICEF (Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu): “Her Çocuk İçin”

Dr. Semra AKYOL, MEB
ORCID No: 0000-0002-0104-4473

2.3. Bölüm: Eğitim Alanında Uluslararası Değerlendirmeler Düzenleyen Kuruluşlar: OECD ve IEA

Dr. Başak GÖFNER, MEB
ORCID No: 0000 0002 4444 4354

2.4. Bölüm: Avrupa Konseyi: İnsan Hakları, Hukukun Üstünlüğü ve Çoğulcu Demokrasiyi Geliştirmek İçin Eğitim

Dr. Çiğdem BAKİ PALA, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8986-5200

3. ÜNİTE: ULUSLARARASI STK

3.1. Bölüm: Göçmen Çocukların Eğitimi ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşları

Zeynep ACAR, MEB

ORCID No: 0000-0002-9921-0133

3.2. Bölüm: Dezavantajlı Çocukların Eğitiminde Sivil Toplum Kuruluşları: Küresel Ölçekte Verimli Bir Çalışma Mümkün mü?

Öğr. Gör. Seda ÇINAR ALABAY, İstanbul Teknik Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8369-716X

3.3. Bölüm: Kız Çocuklarının Eğitimi Alanında Çalışan Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları: Kız Çocuklarını ve Kadınları Güçlendirmek

Esra Rabiye KARAMAN GÜLER, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0203-201X

3.4. Bölüm: Çocuk Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Temelindeki STK'lar: Daha Mutlu Toplum ve Daha Yaşanılabilir Dünya

Arş. Gör. Barış KALENDER, Gaziantep Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4175-7099

3.5. Bölüm: İnsan Hakları Eğitimi Alanında Faaliyet Gösteren Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları

Kevser URFALIOĞLU ŞEKER, MEB

ORCID No: 0000-0002-9131-6005

Esra Rabiye KARAMAN GÜLER, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0203-201X

3.6. Bölüm: Çevre Eğitimi Alanında Çalışan Sivil Toplum Kuruluşları: Tek Bir Dünya Var

Reyhan KADRİ, MEB

ORCID No: 0000-0001-5746-7857

4. ÜNİTE: ALAN EĞİTİMİ TEMELLİ STK

4.1. Bölüm: Tarih ve Sosyal Bilgiler Eğitimiyle İlgili Sivil Toplum Kuruluşları: Her Şey Daha Az Önyargı ve Propaganda İçin

Prof. Dr. Yücel KABAPINAR, Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6039-0096

Yasemin YABANSU, MEB

ORCID No: 0000-0002-6664-9975

4.2. Bölüm: Fen Bilimleri Eğitimi Alanında Çalışan Sivil Toplum Kuruluşları: Fen Yaşamın Her Anında

Prof. Dr. Filiz KABAPINAR, Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-5937-0880

4.3. Bölüm: Dünyada Matematik Eğitime Yönelik Sivil Toplum Kuruluşları

Uzm. Gülcenur KESEBİR, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4990-1275

4.4. Bölüm: Dünyada ve Türkiye’de Eğitim Alanında Faaliyet Gösteren Dil ve Kültür Vakıfları: Bir Dil Bir İnsan

Mustafa TÜRKELİ, MEB
ORCID No: 0000-0002-8161-3591

4.5. Bölüm: Sanat Eğitiminde Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları

Canan SARIKAYA SERDAROĞLU, MEB
ORCID No: 0000-0003-0746-9023

4.6. Bölüm: Dünyada ve Türkiye’de Okul Öncesine Yönelik Sivil Toplum Kuruluşları

Uzm. Nuray BAŞPINAR, MEB
ORCID No: 0000-0002-5649-8464

4.7. Bölüm: Özel Eğitim Alanında Faaliyet Gösteren Sivil Toplum Kuruluşları

Öğr. Gör. Ece PAMUK DÖŞLÜ, Milli Savunma Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-2155-0944
Öğr. Gör. Pınar Gizem ÖZDEMİR, Milli Savunma Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1476-0436

4.8. Bölüm: Yetişkin Eğitimi Alanında Çalışan Çok Uluslu Sivil Toplum Kuruluşları

Deniz ÖZDİKMENLİ, STK Yöneticisi & Danışmanı
ORCID No: 0000-0003-1661-8801

4.9. Bölüm: Beden Eğitimi ve Sporda Dünyada Sivil Toplum Kuruluşları

Prof. Dr. Mehmet İNAN, Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1823-3756
Doç. Dr. Fatih DERVENT, Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2612-3549

4.10. Bölüm: Eğitim Bilimleri Alanında Hizmet Veren Sivil Toplum Kuruluşları

Dr. Bülent ÖZDEN, Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-8000-2123

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. ÜNİTE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINA İLİŞKİN TEORİ VE DENEYİMLER

1.1. BÖLÜM KAVRAM, KAPSAM, ANLAM AÇISINDAN ULUSLARARASI SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI VE EĞİTİM İLİŞKİSİ

Giriş.....	3
Sivil Toplum ve Sivil Toplum Kuruluşları Kavramı	4
Uluslararası Sivil Toplum Anlayışının Gelişimi	7
Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşlarının Eğitime Katkıları	9
Sonuç.....	10
Kaynakça.....	12

1.2. BÖLÜM DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN STK'LARIN FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKLERİ İLE KAYNAK GELİŞTİRME YÖNTEMLERİ

Giriş.....	13
Sivil Toplum Kuruluşlarının Gelir ve Gider Kaynakları	14
Sivil Toplum Kuruluşlarının Giderleri	14
Sivil Toplum Kuruluşlarının Gelirleri	15
Etkin Kaynak Geliştirme Stratejisi	16
Gerçekçi ve Uygun Hedefler Belirlemek	17
İşbirlikleri Geliştirmek	18
Sosyal Etki İletişimi	18
Eyleme Geçme ve Takip	19
Kaynak Geliştirmede Yenilikçi Uygulamalar	20
Dünyadan ve Türkiye'den İyi Örnekler	23
Son Söz.....	26
Kaynakça.....	29

1.3. BÖLÜM

ALMANYA'DA EĞİTİM ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI: ALMAN DENEYİMİ BİZE NELER ANLATIYOR?

Eğitim Vakfı (Stiftung Bildung).....	35
Robert Bosch Vakfı (Robert Bosch Stiftung).....	37
Baden-Württemberg Çevre Eğitimi Derneği (Gesellschaft für Umweltbildung Baden-Württemberg e.V. (GUB))	40
Müzedeki Gençlik Derneği (Jugend im Museum e.V. (JiM)).....	41
Stuttgart Erkekler Jimnastik Kulübü (Männerturnverein Stuttgart (MTV))	44
Stuttgart Türk-Alman Forumu (Deutsch-Türkisches Forum (DTF)).....	45
Gençler ve Çocuklar İçin Kültürel ve Sosyal Girişim Derneği (Kultur- und Sozialinitiative für Jugendliche und Kinder e.V. (KSI))	48
Sonuç Hakkında	49
Kaynakça.....	50

1.4. BÖLÜM

ORTA ASYA'DAKİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI: SİVİLLEŞME YOLUNDA VE EĞİTİMDEKİ ROLÜ

Coğrafyaya Kısa Bir Bakış	53
Orta Asya'da Sivil Toplum	54
Orta Asya'daki Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları.....	56
STK'ların Tamamlayıcı Rolü	57
STK'ların İşbirlikçi Rolü	57
STK'ların Vekil Rolü.....	57
Kazakistan Örneği	58
Orta Asya'daki Yerel Sivil Toplum Kuruluşları	58
Orta Asya'da Eğitim ve STK'lar.....	60
Sonuç.....	61
Hangi STK ve Eğitimin Geleceği.....	61
Kaynakça.....	63

2. ÜNİTE

ÇOK ULUSLU KURULUŞLAR VE EĞİTİM FAALİYETLERİ

2.1. BÖLÜM

UNESCO: BİLİM, KÜLTÜR VE EĞİTİM İŞİĞİNDE BARIŞ DOLU BİR DÜNYA'YA...

UNESCO'nun Kuruluş Amacı.....	69
UNESCO'nun Tarihçesi.....	70

UNESCO'nun Örgüt Yapısı	70
UNESCO Finansmanı Nasıl Sağlar?	71
UNESCO'ya Üyelik	71
UNESCO Öncelikleri.....	71
Afrika Önceliği	71
Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Hedefleri	72
Küresel Öncelik Olarak Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	72
UNESCO Türkiye Milli Komisyonu	73
UNESCO Tarafından Belirlenen Programlar	73
UNESCO'nun Çalışma Alanları	75
UNESCO'nun Eğitim Alanındaki Çalışmaları	76
Herkes İçin Eğitim (EFA)	77
Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim	77
Yaşam Boyu Öğrenme	79
UNESCO 2030 Eğitim Raporu.....	79
UNESCO ve Barış Eğitimi	81
UNESCO'nun Medya Okuryazarlığı Eğitimi Faaliyetleri.....	81
UNESCO'ya İlişkin Genel Değerlendirme.....	82
Kaynakça.....	83

2.2. BÖLÜM

UNICEF (BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇOCUKLARA YARDIM FONU): “HER ÇOCUK İÇİN”

UNICEF'in Kuruluş Amacı ve Öncelikleri	85
UNICEF'in Tarihçesi ve Örgüt Yapısı.....	87
UNICEF Milli Komiteleri Nasıl Kaynak Geliştirir?.....	88
UNICEF Türkiye Milli Komitesi Hakkında.....	89
UNICEF'in Çalışma Alanları.....	90
UNICEF'in Eğitim Alanındaki Çalışmaları.....	91
UNICEF'in Türkiye'deki Başlıca Eğitim Faaliyetleri.....	98
UNICEF'in Araştırmaları ve Raporları	100
UNICEF'in İyi Niyet Elçileri ve İnsan Hikayeleri	101
UNICEF'e İlişkin Genel Değerlendirme.....	103
“Niçin UNICEF?”	104
Kaynakça.....	105

2.3. BÖLÜM

EĞİTİM ALANINDA ULUSLARARASI DEĞERLENDİRMELER

DÜZENLEYEN KURULUŞLAR: OECD VE IEA

Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü: Daha İyi Hayatlar İçin Daha İyi Politikalar	107
OECD'nin Eğitim Alanındaki Çalışmaları	108
Eğitim Politikaları Komitesi (EDPC)	108
Eğitimi Araştırma ve Yenilik Merkezi (CERI)	108
TALIS Uluslararası Öğretme ve Öğrenme Araştırması	109
TALIS Güçlü Başlangıç Anketi.....	109
Uluslararası Eğitim Sistemleri Göstergeleri (INES)	109
International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) (Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşu)	109
Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim Araştırması (PIRLS)	110
Yurttaşlık ve Vatandaşlık Eğitimi (ICCS).....	110
Uluslararası Bilgisayar ve Bilgi Okuryazarlığı Çalışması (ICILS).....	110
Eğitim Alanında Yapılan Uluslararası Değerlendirmeler: PISA ve TIMSS Örneği..	111
PISA ve TIMSS Araştırmalarına İlişkin Genel Bilgiler	111
PISA Araştırmaları	111
TIMSS Araştırmaları	112
PISA ve TIMSS Araştırmalarında Katılımcı Ülkeler ve Özellikleri	113
PISA Araştırmalarına Katılımcı Ülkeler ve Özellikleri.....	113
TIMSS Araştırmalarına Katılımcı Ülkeler ve Özellikleri	114
PISA ve TIMSS Araştırmalarında Katılımcı Öğrencilerin Özellikleri.....	114
PISA Araştırmalarında Katılımcı Öğrencilerin Özellikleri.....	114
TIMSS Araştırmalarında Katılımcı Öğrencilerin Özellikleri.....	115
PISA ve TIMSS Araştırmalarında Değerlendirme Alanları ve Süreçleri.....	115
PISA Araştırmalarında Değerlendirme Alanları ve Süreçleri.....	115
TIMSS Araştırmalarında Değerlendirme Alanları ve Süreçleri	116
PISA ve TIMSS Araştırmalarında Soru Örnekleri	117
PISA Araştırmalarında Soru Örnekleri	117
TIMSS Araştırmalarında Soru Örnekleri.....	118
PISA ve TIMSS Araştırma Sonuçlarına Göre Türkiye'nin Değerlendirilmesi	120
PISA Araştırma Sonuçlarına Göre Türkiye'nin Değerlendirilmesi	120
TIMSS Araştırma Sonuçlarına Göre Türkiye'nin Değerlendirilmesi	123
Sonuç.....	125
Kaynakça.....	125

2.4. BÖLÜM

AVRUPA KONSEYİ: İNSAN HAKLARI, HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ VE ÇOĞULCU DEMOKRASİYİ GELİŞTİRMEK İÇİN EĞİTİM

Avrupa Konseyi: Tarihçe, Amaç ve Vizyon.....	127
Avrupa Konseyi ve Eğitim: Daha İyi Demokrasiler İçin Daha İyi Eğitim	130
Demokrasi ve İnsan Hakları Eğitimi: Herkes İçin Demokrasi ve İnsan Hakları	131
Tarih Eğitimi: Ortak Bir Geleceği Yeniden İnşa Etmek	132
Dijital Vatandaşlık Eğitimi.....	134
Dil Eğitimi.....	134
Holokost	135
Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma	135
Avrupa Konseyinin Eğitim Faaliyetleri	136
Projeler ve Eğitim Programları.....	136
Temel Eğitimde Demokrasi Kültürünün Güçlendirilmesi Projesi.....	136
Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Projesi.....	137
Çeşitlilik ve Demokrasi İçin Eğitim: Çağdaş Avrupada Tarih Öğretimi Projesi	138
Pestalozzi Programı	138
Hibe ve Destekler	140
Etkinlikler (Seminer, Sempozyum, Konferans, Kurs vs.)	141
Avrupa Konseyi Yayınları.....	142
Avrupa Konseyi ve Türkiye İlişkileri.....	143
Değerlendirme	145
Kaynakça.....	146

3. ÜNİTE

ULUSLARARASI SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

3.1. BÖLÜM

GÖÇMEN ÇOCUKLARIN EĞİTİMİ İLE İLGİLİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Tanımların ve Rakamların Gölgesinde Göç ve Göçmen	151
Yerinden Edilmiş Çocuklar ve Eğitim	152
Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK).....	154
BMMYK'nin Kuruluşu ve Amaçları	154
BMMYK'nin Çalışma Alanları	155
BMMYK ve Göçmen Çocukların Eğitimi	156
BMMYK ve Educate A Child'dan Mülteci Eğitimi İçin Umut Veren Uygulamalar	156

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)	157
UNICEF'in Kuruluşu ve Amaçları.....	157
UNICEF'in Çalışma Alanları.....	158
UNICEF ve Göçmen Çocukların Eğitimi.....	159
UNICEF ve Türkiye'deki Göçmen Çocuklar	159
Albert Einstein'ın Bir Mülteci Olarak Mirası: International Rescue Committee.....	161
International Rescue Committee'nin Kuruluşu ve Amaçları	161
IRC'nin Çalışma Alanları.....	162
IRC ve Göçmen Çocukların Eğitimi: Susam Atölyesi	163
Education Above All (EAA): Her Şeyden Önce Bir Çocuğu Eğitmek.....	164
Education Above All'un Kuruluşu ve Amaçları.....	164
Education Above All'un Çalışma Alanları.....	164
Education Above All ve Göçmen Çocukların Eğitimi: PEIC (Protect Education In Insecurity And Conflict)	165
Sonuç.....	166
Kaynakça.....	167

3.2. BÖLÜM

DEZAVANTAJLI ÇOCUKLARIN EĞİTİMİNDE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI: KÜRESEL ÖLÇEKTE VERİMLİ BİR ÇALIŞMA MÜMKÜN MÜ?

Giriş	169
Dezavantajlı Çocuklar	170
Eğitim Alanında Faaliyet Gösteren Sivil Toplum Kuruluşları	171
Roman Eğitim Fonu/Roma Education Fund.....	172
Roman Eğitim Fonu Kuruluşu ve Eğitim Anlayışı	172
Roman Eğitim Fonu Temel Değerleri.....	172
Roman Eğitim Fonu Girişimlerini Şekillendiren Modeller.....	173
Roman Eğitim Fonunun Türkiye'deki Faaliyetleri	174
Roman Eğitim Fonu- Üyeler ve İşbirlikçiler	175
Roman Eğitim Fonu- Güncel Etkinlikler	175
Save the Children: Yarınımızın Güvencesi Olan Çocuklarımızı Kurtaralım	176
Save the Children Kuruluşu ve Amaçları.....	176
Save the Children- Hedefleri ve Öncelikleri	176
Save the Children: Türkiye'deki Faaliyetleri	177
Save the Children: Güncel Etkinlikler	178
Education for All: Çocuklar İçin Eğitim, Herkes İçin Eğitim	178
EFA/Herkes İçin Eğitim 2015 Hedefleri ve Değerlendirme	179
Sonuç	182
Kaynakça.....	182

3.3. BÖLÜM

KIZ ÇOCUKLARININ EĞİTİMİ ALANINDA ÇALIŞAN ULUŞLARARASI SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI: KIZ ÇOCUKLARINI VE KADINLARI GÜÇLENDİRMEK

UNGEI – Birleşmiş Milletler Kız Çocuklarının Eğitimi Girişimi	188
UNGEI İlke ve Faaliyetleri.....	190
Araştırma-Kanıt Oluşturma- Raporlama	191
Savunuculuk	192
Ortaklık	193
Cinsiyete Duyarlı Eğitim Sektörü Planlaması [Gender-Responsive Education Sector Planning (GRESF)].....	193
Kriz ve Çatışmada Cinsiyete Duyarlı Eğitim (Gender Responsive Education in Crisis and Conflict).....	194
Okullarda Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetin Sonlandırılması (Ending Gender-Based Violence in Schools).....	195
Malala Vakfı: Ben Yaşadım Başkaları Yaşamсын	196
Malala Vakfı Kimlerle ve Nasıl Çalışır?.....	198
Malala Vakfı'nın Yaklaşım ve Uygulamaları.....	198
Equal Measures 2030- Eşit Ölçütler 2030	200
Son Söz.....	202
Kaynakça.....	203

3.4. BÖLÜM

ÇOCUK HAKLARININ KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ TEMELİNDEKİ STK'LAR: DAHA MUTLU TOPLUM VE DAHA YAŞANILABİLİR DÜNYA

Çocuk Hakları ve Eğitiminin Önemi.....	205
Çocuk Hakları Konusunda Çalışmalar Yapan Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları.....	207
Çocuk Hakları Bağlamında UNICEF	208
UNICEF'in Çocuklara Yönelik Eğitim Çalışmaları.....	209
KidsRights Foundation (Çocuk Hakları Vakfı).....	209
Misyon ve Vizyon.....	210
Kuruluşun Araştırmaları ve Etki Alanları.....	210
International Children's Peace Prize/Uluslararası Çocuk Barış Ödülü	211
Uluslararası Çocuk Hakları Müfredat Geliştirme Çalışmaları	212
Gençlik Devleti.....	212
KidsRights Index	212
Good Neighbors (İyi Komşular).....	213
Misyon, Değerler ve Yaklaşım	214
Çocuk Sponsorluğu.....	214

Çocuk Haklarını Koruma ve Geliştirmeye Yönelik Eğitim Çalışmaları.....	215
Kuruluşun Finansmanı.....	216
Plan International.....	217
Kuruluşun Yaklaşımı ve Amaçları	217
Plan International'ın Hedefleri ve Faaliyetleri.....	218
Plan International'ın Eğitim Alanında Yürüttüğü Faaliyetler	219
Kuruluşun Finansmanı.....	221
Childhood Education International (CEI).....	222
Misyon, Vizyon, Amaç ve Varsayımlar	222
Kuruluşun Tarihçesi.....	223
CEI'nin Çalışma Alanları	224
Kaynakça.....	225

3.5. BÖLÜM

İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN ULUSLARARASI SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

İnsan Haklarının Korunmasında Sivil Toplumun Yeri	228
İnsan Hakları Eğitiminin Önemi ve Sivil Toplum Kuruluşlarının İnsan Hakları Eğitimindeki Yeri.....	230
Amnesty International Human Rights Education Association (Uluslararası Af Örgütü)	232
Uluslararası Af Örgütü İnsan Hakları Eğitim Çalışmaları	234
The Advocates For Human Rights	236
The Advocates For Human Rights Misyonu ve Etkisi	236
The Advocates For Human Rights'ın İnsan Hakları Çalışmaları.....	237
The Advocates for Human Rights'ın İnsan Hakları Eğitim Çalışmaları	238
Democracy and Human Rights Education in Europe (DARE).....	240
Democracy and Human Rights in Europe'un İnsan Hakları Eğitim Çalışmaları	241
İnsan Hakları Eğitimi Alanında Faaliyet Gösteren Sivil Toplum Kuruluşları Üzerine Bir Değerlendirme.....	242
Kaynakça.....	243

3.6. BÖLÜM

ÇEVRE EĞİTİMİ ALANINDA ÇALIŞAN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI: TEK BİR DÜNYA VAR

Giriş.....	245
Foundation for Environment Education (FEE) Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı	248
FEE Misyon, Vizyon ve Çalışma Alanları.....	248
Programlar	250

North America Association for Environmental Education (NAAEE) Kuzey Amerika Çevre Eğitimi Derneği.....	253
Live & Learn Environmental Education (L&L) Yaşa ve Öğren Çevre Eğitimi Örgütü.....	255
World Wildlife Fund (WWF) (Doğal Yaşamı Koruma Vakfı)	256
Çevre Eğitimi Kapsamında Birleşmiş Milletler Birimleri.....	258
Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO)	258
Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP).....	259
Birleşmiş Milletler Çevre Programı-BMÇP (UNEP)	260
Son Söz.....	262
Kaynakça.....	262

4. ÜNİTE ALAN EĞİTİMİ TEMELLİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

4.1. BÖLÜM TARİH VE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİYLE İLGİLİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI: HER ŞEY DAHA AZ ÖNYARGI VE PROPAGANDA İÇİN

Giriş.....	267
Georg Eckert Enstitüsü (GEE): Daha İyi Bir Dünya İçin Daha İyi Ders Kitapları ...	268
Tarihsel Arka Plan.....	268
GEE'nin Araştırma Alanı	269
Ders Kitabı Yazma/İnceleme/Geliştirme Metodolojisi Oluşturma	269
GEI Kütüphanesi.....	271
Enstitü Dergisinin Tarihine Bir Bakış	271
Georg Eckert Enstitüsü'ne Dair.....	272
European Association of History Educators (EuroClio): Birlikte Yaşama Kültürü ve Tarih Öğretimi	272
Avrupa'da Eğitim Temelli Sivil Toplum Kuruluşlarının Tarihsel Arka Planı.....	272
Avrupa Tarih Eğitimcileri Derneği (EuroClio, European Association of History Educators).....	273
Misyon ve Vizyon.....	275
EuroClio'nun Türkiye'deki Faaliyetleri	276
National Council for the Social Studies (NCSS): Sosyal Bilimler Öğretimine İlişkin Standartlar Oluşturmak.....	277
ABD'de Sosyal Bilgiler Dersinin Tarihsel Arka Planı	277
Amerikan Ulusal Sosyal Bilgiler Eğitimcileri Derneği (The National Council for the Social Studies, NCSS).....	278
The Historical Association: Herkes İçin Eğlenceli Tarih!.....	282

Tarihsel Arka Plan.....	282
The Historical Association ve Araştırma Alanları.....	282
Derneğe Genel Bir Bakış.....	284
Facing History and Ourselves (Tarihle ve Kendimizle Yüzleşmek).....	285
History Educators International Research Network (HEIRNET).....	285
Memory Studies Association (Hafıza Çalışmaları Derneği).....	286
Avrupa Konseyi.....	287
Son Söz Olarak.....	287
Kaynakça.....	288

4.2. BÖLÜM

FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ALANINDA ÇALIŞAN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI: FEN YAŞAMIN HER ANINDA

Giriş.....	292
National Science Teachers Association (NSTA) (Ulusal Fen Öğretmenleri Derneği).....	295
National Center For Science Education (NCSE) (Fen Eğitimi Ulusal Merkezi).....	298
European Science Education Research Association (ESERA) (Avrupa Fen Eğitimi Araştırma Derneği).....	300
National Association for Research in Science Teaching (NARST) (Ulusal Fen Öğretimi Araştırmaları Derneği).....	303
Fen Bilimleri Eğitimi Alanında Çalışan Diğer Sivil Toplum Kuruluşları	305
Association for Science Teacher Education (ASTE) (Fen Öğretmeni Eğitimi Derneği).....	305
National Institute for Science Education (NISE) (Ulusal Fen Eğitimi Enstitüsü)	305
European Association for Learning and Instruction (EARLI) (Avrupa Öğrenme ve Öğretme Derneği)	306
Australasian Science Education Research Association (ASERA) (Avustralya Fen Eğitimi Araştırma Derneği)	306
East-Asian Association for Science Education (EASE) (Doğu Asya Fen Eğitimi Derneği).....	306
International Research Group on Physics Teaching (GIREP) (Uluslararası Fizik Öğretme Araştırma Grubu)	307
European Researchers in Didactics of Biology (ERIDOB) (Biyoloji Eğitiminde Avrupa Araştırmacıları).....	307
Royal Society of Chemistry (RSC) (Kraliyet Kimya Derneği)	307
International Organization for Science and Technology Education (IOSTE) (Uluslararası Fen ve Teknoloji Eğitimi Kurumu).....	308
International Council of Associations for Science Education (ICASE) (Uluslararası Fen Eğitimi Konseyi).....	308
Kaynakça.....	309

4.3. BÖLÜM DÜNYADA MATEMATİK EĞİTİMİNE YÖNELİK SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

National Council of Teachers of Mathematics (NCTM) Ulusal Matematik Öğretmenleri Konseyi: Araştırmaya Kapı, Okula Program, Öğrenciye Kaynak	311
Temel Değerler	312
Stratejik Yapı	313
Bağlı Kuruluşlar	314
Ulusal Matematik Öğretmenleri Konseyi İlke ve Standartları	314
İlkeler	315
Süreç Standartları	316
İçerik Standartları	316
NCTM Pozisyon İfadeleri	317
NCTM Faaliyetleri	318
Konferanslar, Sergiler ve Web Seminerleri	318
Kitaplar ve Dergiler	318
Sınıf Kaynakları	319
NCTM Hakkında Değerlendirme	320
International Mathematical Union (IMU) (Uluslararası Matematik Birliği): Sınır Tanımayan Matematiğin Geleceğe Açılan Kapısı	321
Uluslararası Matematikçiler Kongresi [International Congress of Mathematicians (ICM)]	322
IMU Komisyon ve Komiteleri	323
Uluslararası Matematik Öğretim Komisyonu [International Commission on Mathematical Instruction (ICMI)]	323
Gelişmekte Olan Ülkeler Komisyonu [Commission for Developing Countries (CDC)]	324
Matematikte Kadınlar Komitesi (Committee for Women in Mathematics) (CWM)	325
IMU Hakkında Değerlendirme	326
Kaynakça	327

4.4. BÖLÜM DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE EĞİTİM ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN DİL VE KÜLTÜR VAKIFLARI: BİR DİL BİR İNSAN

Yunus Emre Vakfı: Yunus Emre'nin Sevgi Dili Türkçeyi Öğretmek	330
Yunus Emre Vakfı Eğitim Faaliyetleri	330
British Council: Dil Eğitimi Ve Kültürlerarası Anlayış Penceresi	332
British Council Eğitim Faaliyetleri	332
Goethe Enstitüsü: Uluslararası Dil ve Kültür Köprüsü	334
Goethe Enstitüsü Eğitim Faaliyetleri	335

Japonya Vakfı: Japonca ile Küresel Diyalog	336
Japonya Vakfı Eğitim Faaliyetleri	336
Cervantes Enstitüsü: Cervantes'in Dilinden İspanyolca	338
Cervantes Enstitüsü Eğitim Faaliyetleri	338
Alliance Française Vakfı: Fransız Dil ve Kültür Eğitimini Yaygınlaştırma Ağı.....	339
Alliance Française Vakfı Eğitim Faaliyetleri.....	340
Konfüçyüs Enstitüsü: Çincenin Dünyaya Açılan Kapısı	341
Rusya Mir Vakfı Amacı ve Yapısı: Rusça Dil Eğitimine Küresel Barış Amacıyla Bakmak	342
Enstitülerin Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi	343
Kaynakça.....	344

4.5. BÖLÜM

SANAT EĞİTİMİNDE ULUSLARARASI SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Sanat Eğitiminde Dünya Konferansları.....	348
Dünya Sanatlar Eğitimi İttifakı Tarihçesi (World Alliance for Art Education, Waae)....	349
Dünya Sanatlar Eğitimi İttifakı Ortak Beyannamesi	350
Uluslararası Sanat Eğitimi Haftası.....	351
Dünya Sanatlar Eğitimi İttifakı Kuruluşları.....	353
Uluslararası Drama/Tiyatro ve Eğitim Derneği (IDEA).....	353
Uluslararası Sanat Yoluyla Eğitim Derneği (InSEA)	354
InSEA Manifestosu	356
InSEA Organizasyon Yapısı	357
Uluslararası Müzik Eğitimi Derneği (ISME).....	358
Dünya Dans Derneği (WDA).....	359
Kaynakça.....	361

4.6. BÖLÜM

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİNE YÖNELİK SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Okul Öncesine Yönelik Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları.....	363
Okul Öncesine Yönelik Ulusal ve Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları.....	365
Dünya Erken Çocukluk Eğitimi Örgütü (OMEP): Umudla Çocukla Başlar	365
Save The Children (Çocukları Kurtarın): Her Çocuk Geleceğini Çizebilmeli ...	369
Ulusal Küçük Çocukların Eğitimi Derneği (NAEYC): Eğitimin Ayak İzi.....	371
World Vision: Sevgi ve Adaletin Olduğu Erken Eğitimle Güçlenen Çocuklar...	372
Eurochild: Saygı Duyulan Çocuklar İçin Korunaklı Eğitim.....	373
Childhood Education International: Dünyadaki İnsani Gelişim ve İlerlemenin	

Temeli Olan Eğitimin Kalitesini Artırma Çabaları.....	376
Kaynakça.....	377

4.7. BÖLÜM ÖZEL EĞİTİM ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Sightsavers: Görme Engelliler İçin Varız	380
Sightsavers'ın Eğitim Alanındaki Çalışmaları	381
Erken Çocukluk Gelişimi Alanında Yapılan Çalışmalar	382
İlkokul ve Ortaokul Öğrenimi Alanında Yapılan Çalışmalar	382
National Deaf Childrens' Society (NdcS) (Ulusal Sağır Çocuklar Derneği).....	382
NDCS Tarafından Sunulan Hizmetlerin Kapsamı ve İçeriği	383
Special Olympics (Özel Olimpiyatlar)	385
Special Olympics Tarafından Düzenlenen Etkinlikler	386
The Gifted Child Society (Özel Yetenekli Çocuklar Derneği).....	387
The Gifted Child Society'nin Eğitim Alanındaki Çalışmaları.....	388
Samarthanam Trust For The Disabled (Samarthanam Engellilere Güven)	389
Değerlendirme	391
Kaynakça.....	392

4.8. BÖLÜM YETİŞKİN EĞİTİMİ ALANINDA ÇALIŞAN ÇOK ULUSLU SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Giriş.....	393
The International Foundation for the Advancement of Reflective Learning and Teaching (ARLT) (Uluslararası Yansıtıcı Öğrenme ve Öğretimi Geliştirme Vakfı) ...	395
ARLT Misyon ve Vizyonu	395
Geleceğin Yetişkin Eğitimine Bir Bakış	396
Çalışma Alanları	399
Uzaktan Eğitim Programları	399
Diploma Sonrası Eğitim Programları	399
European Association for the Education of Adults (EAEA) (Avrupa Yetişkinlerin Eğitimi Derneği).....	401
EAEA Misyon, Vizyon, Manifestosu	401
Çalışma Alanları	402
Education for Everyyoung Lifelong Worldwide (DVV International) (Dünyada Herkes İçin Yaşam Boyu Eğitim).....	403
Friendship (Arkadaşlık)	403
The International Council for Adult Education (ICAE) (Uluslararası Yetişkin Eğitimi Konseyi).....	404

The Asia South Pacific Association for Basic and Adult Education (Asya Güney Pasifik Temel ve Yetişkin Eğitimi Derneği).....	404
The European Basic Skills Network (EBSN) (Avrupa Temel Beceriler Ağı)	404
The European Literacy Policy Network (ELINET) (Avrupa Okuryazarlık Politikası Ağı).....	405
Commonwealth of Learning (Öğrenme Topluluğu)	405
Lifelong Learning Platform (Hayat Boyu Öğrenme Platformu)	406
Son Söz	406
Kaynakça.....	407

4.9. BÖLÜM

BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA DÜNYADA SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Giriş.....	409
1. Association Internationale des Écoles Supérieures d'Éducation Physique [AIESEP] (Uluslararası Yükseköğretimde Beden Eğitimi Derneği)	410
2. Fédération Internationale D'Éducation Physique [FIEP](Uluslararası Beden Eğitimi Feredasyonu)	411
3. International Association of Physical Education and Sport for Girls and Women [IAPESGW] (Kızlar ve Kadınlar İçin Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Derneği)	411
4. European Physical Education Association [EUPEA] (Avrupa Beden Eğitimi Derneği)	412
5. Dernek Adı: Society of Health and Physical Educators [SHAPE America] (Amerika Sağlık ve Beden Eğitmciler Birliği)	413
6. The Association for Physical Education [afPE] (Beden Eğitimi Derneği)	415
7. Fédération des éducateurs et éducatrices physiques enseignants du Québec [FÉÉPEQ] (Quebec Beden Eğitmcileri ve Öğretmenleri Federasyonu).....	416
8. Ontario Physical and Health Education Association [OPHEA] (Ontario Fiziksel ve Sağlık Eğitimi Derneği).....	417
9. Health and Physical Education Council [HPEC] (Sağlık ve Beden Eğitimi Konseyi).....	417
10. Türkiye Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği.....	418
11. Spor Bilimleri Derneği (SBD)	420
Sonuç.....	421
Kaynakça.....	422

4.10. BÖLÜM EĞİTİM BİLİMLERİ ALANINDA HİZMET VEREN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Giriş.....	424
Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD-Program Geliştirme ve Denetleme Derneği)	424
International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA-Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Derneği)	426
The Curriculum Foundation (CF, Program Vakfı)	428
World Council for Curriculum and Instruction (WCCI-Dünya Program ve Öğretim Konseyi)	429
International Council of Professors of Educational Leadership (ICPEL-Uluslararası Eğitim Liderleri Profesörleri Konseyi)	429
The School Superintendents Association (AASA-Okul Müfettişleri Derneği)	430
The International Society for Educational Planning (ISEP-Uluslararası Eğitim Planlaması Derneği).....	431
European Educational Research Association (EERA-Avrupa Eğitim Araştırmaları Derneği).....	432
International Association for Educational Assessment (IAEA-Uluslararası Eğitim Değerlendirme Derneği)	433
Association for Educational Assessment Europe (AEA-Europe-Avrupa Eğitimde Değerlendirme Derneği)	433
International Society for Technology in Education (ISTE-Eğitimde Teknoloji Topluluğu)	434
The Association for Educational Communications and Technology (AECT-Eğitim İletişimi ve Teknolojisi Derneği)	435
Kaynakça.....	436
Editörler ve Yazarlar Hakkında	437

1. ÜNİTE

**SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINA
İLİŞKİN TEORİ VE DENEYİMLER**

1.1. BÖLÜM

KAVRAM, KAPSAM, ANLAM AÇISINDAN ULUSLARARASI SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI VE EĞİTİM İLİŞKİSİ

Dr. Gökhan ÖNAL, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2250-7254

1. Giriş

İçinde bulunduğumuz çağda insanlık, tekil anlamda bir ulusu aşan, bunun yerine bütün insanlığı ilgilendiren birçok sorunla karşı karşıyadır. Küresel iklim değişikliği, savaş, terör, Covid-19 gibi salgın hastalıklar, göç ve gelir dağılımındaki adaletsizlikler bu sorunlardan bazılarıdır. Demokrasiyi kullanarak iş başına gelen ancak daha sonra ülkelerin başına musallat olan otoriter ve popülist yönetimler de aynı türden sorun olmaya devam etmektedir. Ne var ki, bu sorunların çoğu insan eliyle ortaya çıkan sorunlardır. Bundan dolayı, bu sorunlardan kurtulmak da insan sayesinde mümkün olacaktır. Stephane Hessel, “Öfkelenin!” isimli kitabında bu tür sorunların çözümü için gençlerin kabul edilemeyecek olanı kabul etmemesi gerektiği üzerinde durur. Hessel, özellikle aktif vatandaş olmanın önemini vurgular. Aktif vatandaşlık ise doğası gereği bireye sorumluluk yükler. Oysa sorumluluk duymak yerine kaçmak ya da görmezlikten gelmek sözü edilen bu sorunların daha da büyümesine yol açacaktır. Bu kayıtsız kalma ve sorumluluk almaktan kaçış hâli sadece geçmişte çok önemli mücadelelerle kazanılmış hakların kaybedilmesine değil, belki de günümüzde olduğu gibi tabiatın ve insanlığın da telafisi zor zararlar görmesine sebep olacaktır (Hessel, 2011). Bu yüzden, yeni nesillere aktif vatandaşlık için ihtiyaç duyacakları bilgi, beceri ve değerlerin kazandırılması sürdürülebilir bir demokrasi hatta yaşam için son derece önemlidir. Bu yeterliklerin kazandırılmasında formal eğitimin desteklenmesi de son derece önemlidir. Formal eğitimin bu konuda kendisinden bekleneni yerine getirmesi için ihtiyaç duyulan desteğin sağlanmasında da sivil toplum kuruluşlarının önemi büyüktür (Önal, 2020). Bu kitapta bireyin eğitiminde önemli olan, eğitim alanında çalışan sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına odaklanılacak ve dünyanın farklı coğrafyalarından se-